Turun kaupungin hankintaperiaatteet

Turun kaupungin julkaisu 2026

Sisällys

Hyvillä hankinnoilla tehdään parempi Turku 3

1. Johdanto 4

2. Hankintojen painopisteet 5

2.1. Ohjaavat painopisteet – ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuulliset hankinnat 6

Ekologinen kestävyys 6

Sosiaalinen kestävyys 7

Taloudellinen kestävyys 7

2.2. Strateginen tiedolla johtaminen 8

2.3. Hankintaosaaminen 8

2.4. Innovaatiot ja toimivat markkinat 9

3. Mittarit 10

Hyvillä hankinnoilla tehdään parempi Turku

Turun kaupunki käyttää hankintoihin merkittävän osan budjetistaan. Tämä ei ole vain kulutusta, vaan investointi hyvinvointiin, työpaikkoihin ja elinvoimaan sekä kestävään tulevaisuuteen. Hankinnat vaikuttavat siihen, millaisia palveluita kaupunkilaiset saavat, miten yritykset voivat kasvaa ja innovoida, ja kuinka Turku etenee kohti hiilineutraaliutta.

Hankinnat ovat julkisen talouden voimatyökalu. Ne ohjaavat resurssien käyttöä, luovat markkinoita ja mahdollistavat yhteiskunnallista muutosta. Kun hankintoja tehdään strategisesti, tietoon perustuen ja vastuullisesti, ne tuottavat enemmän kuin tavaroita, palveluita ja rakentamista. Ne tuottavat vaikuttavuutta. Hankintaperiaatteet ohjaavat ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuullisiin hankintoihin.

Tavoitteemme on selkeä: Turku on Suomen paras kaupunki hankinnoissa. Hankinnat eivät ole vain hallinnollinen prosessi. Ne ovat tarina siitä, kuinka Turku voi olla ketterä, vaikuttava ja yhteistyöhakuinen. Hankintaperiaatteemme koskevat kaikkia: kaupungin työntekijöitä, päättäjiä, toimittajia ja kaupunkilaisia. Yhdessä teemme hankinnoista Turulle entistä vahvemman vaikuttavuustekijän.

Tavoitteemme on selkeä: Turku on Suomen paras kaupunki hankinnoissa.

Kuva: Heikki Räisänen

1. Johdanto

Turun kaupungin hankintoja ohjaavat kaupunkistrategia ja pormestariohjelma, muut strategiset linjaukset sekä hankintojen painopisteet. Hankintojen toteuttamisessa noudatetaan hankintalakeja, muita hankintoihin liittyviä säännöksiä, hyvän hallinnon periaatteita sekä kaupungin hankintaohjeita ja eettisiä periaatteita.

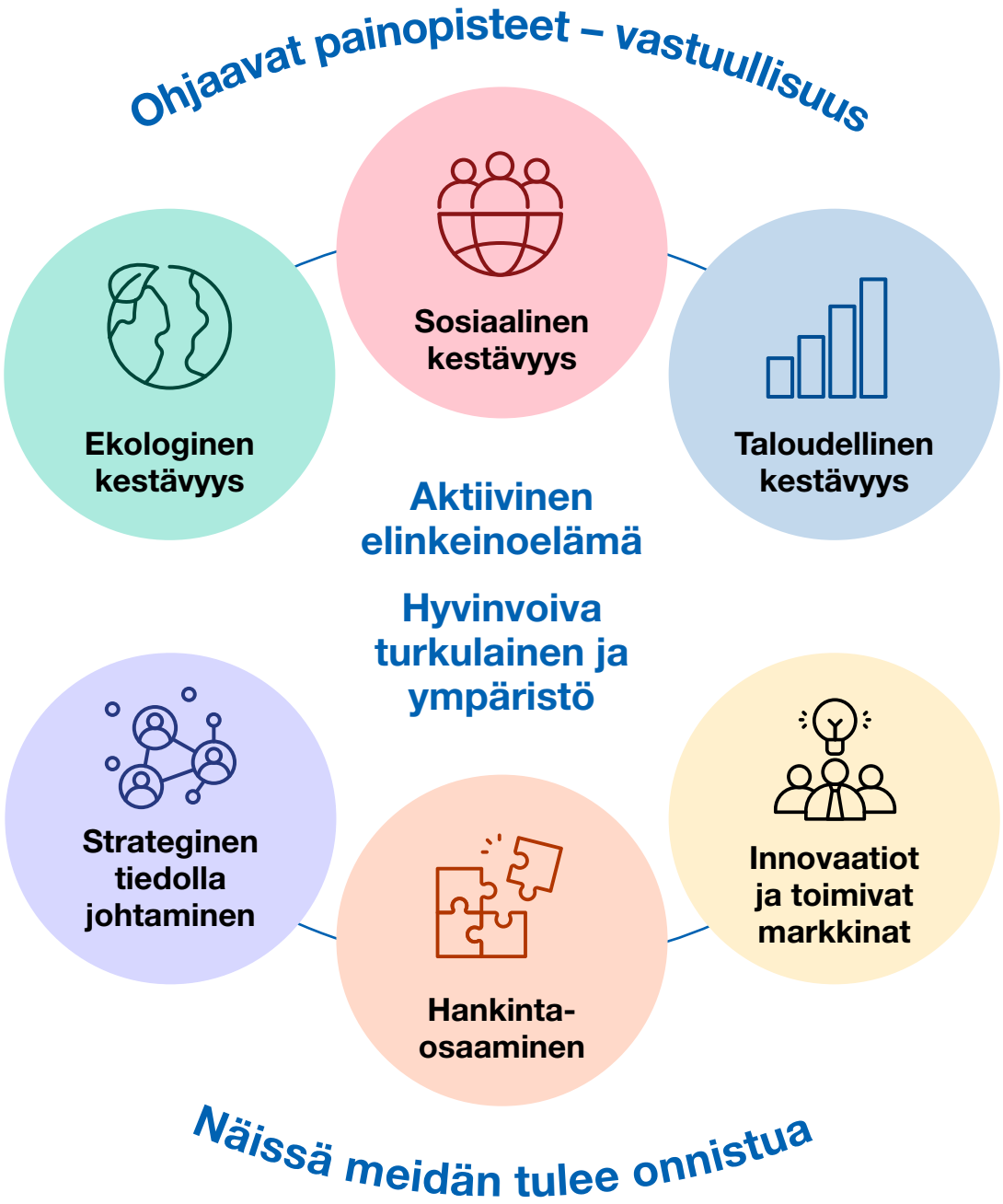
Turun kaupungin hankintaperiaatteissa kuvataan hankintojen painopisteet. Hankintoja ohjaa vastuullisuus. Muita painopisteitä ovat strateginen tiedolla johtaminen, hankintaosaaminen sekä innovaatiot ja toimivat markkinat.

Hankintaperiaatteita sovelletaan kaikkiin hankintoihin koko kaupunkiorganisaatiossa sekä kaupunkikonsernin yhteisöissä näihin soveltuvan lainsäädännön puitteissa. Periaatteita noudatetaan lähtökohtaisesti myös pienhankinnoissa. Pienhankinnoilla pyritään edistämään paikallisten ja alueellisten pk-yritysten elinvoimaa.

Periaatteiden toteutumista seurataan mittareilla, jotta voidaan varmistua siitä, että hankinnat kehittyvät tavoitteiden suuntaisesti.

2. Hankintojen painopisteet

Hankintamme ovat ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuullisia. Johtamalla hankintoja strategisesti tiedolla sekä korkeatasoisella hankintaosaamisella varmistamme, että pääsemme vastuullisuustavoitteisiimme ja onnistumme toteuttamaan laadukkaita ja vaikuttavia hankintoja. Toteutamme hankinnat vuorovaikutuksessa markkinoiden kanssa ja edistämme innovaatioiden syntymistä. Vastuullisena hankkijana ymmärrämme myös riskienhallinnan, varautumisen, turvallisuuden ja kaupungin toimintavarmuuden turvaamisen tärkeyden.

Kuva: Janne Mustonen

2.1. Ohjaavat painopisteet – ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vastuulliset hankinnat

Ekologinen kestävyys

Hankintamme tukevat ympäristön hyvinvointia ja vähentävät ympäristökuormitusta koko hankinnan elinkaaren ajan. Käytämme hankinnoissa ekologisen kestävyyden kriteereitä kuten esimerkiksi erilaisia ISO-standardeja, ympäristösertifikaatteja ja -merkkejä sekä Motivan- ja Green Deal -kriteereitä.

Ekologinen kestävyys

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Tuemme Turun kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta ja ilmastosuunnitelman toteutumista • Edistämme kiertotaloutta, energiatehokkuutta, vähähiilisyyttä, kemikaaliturvallisuutta ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamista	• Käytämme tarjouspyynnöissä hankintaan soveltuvia ekologisen kestävyyden kriteereitä • Otamme ympäristövaikutukset huomioon koko hankinnan elinkaaren ajalta • Tunnistamme hankinnat, joissa pystymme merkittävästi vaikuttamaan ekologiseen kestävyyteen

Sosiaalinen kestävyys

Edistämme sosiaalisesti vastuullisilla hankinnoilla ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien toteutumista. Hankinnoissamme otetaan huomioon työllistymisen edistämismahdollisuudet. Käytämme esimerkiksi hankinnoilla työllistämisen mallia. Otamme huomioon hankinnoissa eri käyttäjäryhmien tarpeet sekä lakiin perustuvat sosiaalista kestävyyttä edistävät erityispiirteet, kuten saavutettavuus, esteettömyys ja positiivinen erityiskohtelu.

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Edellytämme toimittajiemme sitoutumista sosiaaliseen vastuuseen ja toimitusketjun eettisyyteen • Edistämme hankinnoilla heikommassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymistä • Otamme huomioon hankinnoissa eri käyttäjäryhmien tarpeet	• Käytämme tarjouspyynnöissä hankintaan soveltuvia sosiaalisen vastuullisuuden kriteereitä. • Käytämme tarjouspyynnöissä hankintaan soveltuvia työllistymistä edistäviä kriteereitä ja ehtoja • Käytämme hankintojen suunnittelussa ja toteutuksessa osallistamisen menetelmiä

Taloudellinen kestävyys

Perustamme toimintamme harmaan talouden torjuntaan ja siihen, että yritykset huolehtivat lakisääteisistä velvoitteistaan. Kehitämme hankintaprosessiamme ja -ohjeistustamme varmistaaksemme hankintojen kustannustehokkuuden. Hankintojen toteuttamisessa haemme optimaalista hinta-laatusuhdetta sekä kustannussäästöjä. Hyödynnämme yhteishankintoja, kun ne tuovat vaikuttavuutta.

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Toteutamme hankinnat kokonaistaloudellisesti • Ennakoimme hankintojen taloudelliset riskit • Tavoittelemme kustannussäästöjä	• Arvioimme hankintojen elinkaarikustannukset ja hinta-laatusuhteen • Toteutamme hankinnat niin, että niiden kustannussäästöpotentiaali arvioidaan ja hyödynnetään • Vahvistamme seudullista hankintayhteistyötä ja hyödynnämme yhteishankintoja

2.2. Strateginen tiedolla johtaminen

Johdamme hankintoja systemaattisesti, ennakoivasti ja tietoperusteisesti koko elinkaaren ajan, integroituna muuhun johtamiseen. Suunnittelemme hankinnat yhteisvaikuttavasti ja varmistamme, että hankinnat tukevat kaupungin tavoitteita mahdollisimman vaikuttavasti ja vastuullisesti. Hankintojen kategorialinjaukset ohjaavat hankintojemme toteutusta huomioiden niiden erityispiirteet.

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Johdamme hankintoja yhtenäisesti, yhteisvaikuttavasti, suunnitelmallisesti ja tietoon perustuen • Johdamme hankintasopimuksia systemaattisesti huomioiden riskienhallinta, turvallisuus ja varautuminen	• Seuraamme järjestelmällisesti hankintaperiaatteiden tavoitteiden toteutumista • Analysoimme ja hyödynnämme hankintatietoa ennakoinnin ja päätöksenteon tukena • Hyödynnämme johtamisessa hankintojen kategorialinjauksia

2.3. Hankintaosaaminen

Hankintojemme toteuttaminen edellyttää laaja-alaista ja ajantasaista osaamista muuttuvassa toimintaympäristössä. Hankintaosaaminen sisältää strategisen kyvykkyyden ja markkinoiden ymmärryksen, hankintaprosessin ja hankintasäännösten hallinnan sekä teknologian ja tiedon hyödyntämisen. Olennaista on kykymme huomioida laatu, hinta, juridiikka ja eettisyys tavalla, joka tuottaa organisaatiolle parhaan lisäarvon.

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Hankintaosaamisemme on ajantasaista muuttuvassa toimintaympäristössä • Hankintaosaamisemme kehittäminen on laaja-alaista	• Henkilöstömme suorittaa hankintakoulutuksia työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa • Osallistumme aktiivisesti hankinta-alan koulutuksiin ja kehittämisfoorumeihin varmistaaksemme laaja-alaisen hankintaosaamisen

2.4. Innovaatiot ja toimivat markkinat

Edistämme innovaatioiden syntymistä yhteistyössä yritysten kanssa. Pyrimme innovaatioilla parantamaan hankintojemme laatua, pienentämään elinkaarikustannuksia ja tukemaan markkinoiden kehittymistä. Edistämme kilpailua esimerkiksi jakamalla hankinnat tarkoituksenmukaisiin osiin ja otamme huomioon hankintaprosessissa kaupungin, asiakkaiden, kuntalaisten ja yritysten näkökulman.

Tätä tavoittelemme	Toimenpiteet
• Hankintamme edistävät elinvoimaa ja luovat uutta liiketoimintaa • Hankintamme ovat tarve- ja käyttäjälähtöisiä • Edistämme hankinnoilla innovaatioiden syntymistä ja niiden kehittämistä sopimuskaudella	• Panostamme viestintään, markkinakartoituksiin ja yritysvaikutusten arviointiin • Huomioimme käyttäjien tarpeet vuorovaikutuksessa yritysten kanssa • Arvioimme hankintojen innovaatiopotentiaalin

3. Mittarit

Tavoitemittarit	Tavoitetaso / vuosi
EU:n kynnysarvon ylittävissä tavara- ja palveluhankinnoissa sekä urakoissa on tehty kustannushyötyanalyysi. **Mittari:** %-osuus EU-kynnysarvon ylittävistä tarjouspyynnöistä, joista on tehty kustannushyötyanalyysi/vuosi	≥ 80 %
Ostolaskujen osuus kaikista laskuista **Mittari:** %-osuudet kaikista osto- ja kululaskuista / vuosi	≥ 80 %
Saatujen tarjousten määrä kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa **Mittari:** Tarjouksia/kilpailutus ka./vuosi	≥ 3
Saatujen tarjousten määrä kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa **Mittari:** Saatu vain yksi tarjous %/vuosi	0 %
Varhaisen vaiheen markkinavuoropuhelut. **Mittari:** Kpl/vuosi	≥ 2 kpl

Toiminnalliset mittarit
Tarjouspyynnöissä on käytetty yhtä tai useampaa ekologisen kestävyyden kriteeriä. **Mittari:** Tarjouspyynnöt kpl/vuosi, joissa on käytetty yhtä tai useampaa seuraavista kriteereistä: vähähiilisyys, kiertotalous, kemikaaliturvallisuus, luonnon monimuotoisuus ja energiatehokkuus.
Tarjouspyynnöt, joissa on käytetty työllistämisehtoa tai varattua hankintaa. **Mittari:** Tarjouspyynnöt kpl/vuosi **Mittari:** Työllistyneiden määrä kpl/vuosi
Palvelun käyttäjien ja heitä edustavien tahojen osallistaminen hankintoihin hyödyntämällä osallistamisen menetelmiä. **Mittari:** %-osuus osallistamisen sisältäneistä tarjouspyynnöistä/vuosi
Yhteishankintojen hyödyntäminen. **Mittari:** Toteutuneiden yhteishankintojen %-osuus kaikista tarjouspyynnöistä/vuosi
Vastuullinen hankkija -koulutuksen suorittaneet. **Mittari:** Suorittaneet kpl/vuosi
Innovatiivisten hankintojen määrä. **Mittari:** Tarjouspyynnöt kpl/vuosi
Pk-yritysten määrä perustuen ostolaskutietoihin. **Mittari:** Toimittajat kpl/vuosi ja %-osuus/vuosi kaikista toimittajista
Turun kaupungissa ja Varsinais-Suomessa sijaitsevien pk-yritysten määrä perustuen ostolaskutietoihin. **Mittari:** Toimittajat kpl/vuosi ja %-osuus/vuosi toimittajista
Kilpailutuksen läpimenoaika. **Mittari:** Kesto päivinä hankinnan aloituksesta hankintapäätökseen
Urakat: Valitun tarjoajan tarjoushinnan suhde kalleimpaan tarjottuun hintaan

Nyt,
ikuisesti,
Turku.